
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2016 No. 1100

**Rheoliadau Gofal Cymdeithasol
Cymru (Achosion gerbron Paneli) 2016**

RHAN 4

Paneli gorchmynion interim

Dehongli Rhan 4

27. Yn y Rhan hon—

ystyr “achos” (“*case*”) yw achos sy’n ymwneud ag achos interim gerbron panel gorchmynion interim;

ystyr “achos gorchmynion interim” (“*interim orders proceedings*”) yw achos gerbron panel gorchmynion interim y mae Pennod 4(1) o Ran 6 o’r Ddeddf yn gymwys iddo;

ystyr “gwrandawriad gorchmynion interim” (“*interim orders hearing*”) yw gwrandawriad gerbron panel gorchmynion interim mewn achos gorchmynion interim;

ystyr “partïon” (“*parties*”) yw’r person cofrestredig y mae achos gorchmynion interim yn ymwneud ag ef a GCC (neu eu cynrychiolwyr);

ystyr “person cofrestredig” (“*registered person*”) yw’r person cofrestredig(2) y mae’r atgyfeiriad i’r panel gorchmynion interim wedi ei wneud mewn cysylltiad ag ef.

Amcanion cyffredinol paneli gorchmynion interim

28.—(1) Amcanion cyffredinol panel gorchmynion interim wrth gyflawni ei swyddogaethau mewn perthynas ag achosion gorchmynion interim yw—

(a) diogelu, hybu a chynnal iechyd, diogelwch a llesiant y cyhoedd;

(b) hybu a chynnal—

(i) hyder y cyhoedd mewn gweithwyr gofal cymdeithasol, a

(ii) safon uchel o ymddygiad ac ymarfer ymhlith gweithwyr gofal cymdeithasol; ac

(c) ymdrin â’r achos yn deg ac yn gyfiawn.

(2) Mae ymdrin ag achos yn deg ac yn gyfiawn yn cynnwys—

(a) ymdrin â’r achos mewn ffyrdd sy’n gymesur â phwysigrwydd yr achos, cymhlethdod y materion, y costau disgwylidig ac adnoddau’r partïon;

(b) osgoi ffurfioldeb diangen a cheisio sicrhau hyblygrwydd yn yr achosion;

(1) *Gweler* Pennod 4 o Ran 6 o’r Ddeddf (gorchmynion interim ac adolygu gorchmynion interim). Ymgymerir ag achosion gorchmynion interim er mwyn galluogi i gyfyngiadau dros dro gael eu gosod mewn cysylltiad â pherson cofrestredig tra ymgymerir ag ymchwiliadau i honiadau a wneir yn erbyn y person ynghylch ei addasrwydd i ymarfer. Os ystyrir bod angen gwneud gorchmyn interim, caniateir i fater gael ei atgyfeirio i banel addasrwydd i ymarfer neu banel gorchmynion interim (gweler Rhan 3 am ddarpariaeth ynghylch gweithdrefn paneli addasrwydd i ymarfer).

(2) *Gweler* adran 164 o’r Ddeddf am ystyr “person cofrestredig” yn Rhan 6 o’r Ddeddf.

- (c) sicrhau, i'r graddau y mae hynny'n ymarferol, fod y partïon yn gallu cymryd rhan lawn yn yr achosion;
- (d) defnyddio unrhyw arbenigedd arbennig y panel neu GCC yn effeithiol;
- (e) osgoi oedi, i'r graddau y mae hynny'n gydnaws â rhoi ystyriaeth briodol i'r materion.

Dyletswydd y partïon mewn achosion gorchmynion interim

29.—(1) Dyletswydd y partïon yw—

- (a) cydweithredu â'r panel gorchmynion interim, a
- (b) ei helpu i gyflawni ei amcan o dan reoliad 28(1)(c).

(2) Os yw'r panel gorchmynion interim wedi ei fodloni bod person wedi torri'r ddyletswydd ym mharagraff (1), caiff ddod i unrhyw gasgliad y mae'n ystyried ei fod yn briodol.

Achosion gorchmynion interim: pan nad oes angen gwrandawriad

30.—(1) Caiff panel gorchmynion interim ddyfarnu ar achosion gorchmynion interim heb wrandawriad—

- (a) os yw'r partïon yn cytuno'n ysgrifenedig y caniateir dyfarnu ar yr achosion heb wrandawriad,
- (b) os yw'r partïon yn cytuno'n ysgrifenedig i'r gorchmyn interim sydd i gael ei wneud gan y panel, neu (mewn achos pan fo'r panel yn ystyried yr adolygiad o orchymyn interim) i'r penderfyniad a bennir yn adran 147(1)(b) i (e) o'r Ddeddf sydd i gael ei wneud gan y panel, gan gynnwys—
 - (i) y cyfnod y mae'r gorchmyn interim i gael effaith ar ei gyfer, a
 - (ii) yn achos gorchmyn cofrestru amodol interim, yr amodau sydd i gael eu gosod ar gofrestrriad y person cofrestredig â GCC,
- (c) os gwneir datganiad ysgrifenedig o ffeithiau y cytunwyd arnynt gan—
 - (i) GCC,
 - (ii) y person cofrestredig, a
 - (iii) y panel, a
- (d) os yw'r panel yn penderfynu nad oes angen cynnal gwrandawriad.

(2) Pan ddyfernir ar achosion yn unol â pharagraff (1) heb wrandawriad —

- (a) caiff cadeirydd y panel wneud neu gadarnhau gorchmyn interim;
- (b) ar unrhyw adeg yn ystod yr achosion caiff y panel neu gadeirydd y panel ei gwneud yn ofynnol i wrandawriad gael ei gynnal.

(3) Caiff GCC drwy reolau wneud darpariaeth ynghylch y camau y caiff y partïon neu banel gorchmynion interim eu cymryd neu y mae rhaid i'r partïon neu banel gorchmynion interim eu cymryd er mwyn galluogi'r panel i ddod i benderfyniad o ran a oes angen cynnal gwrandawriad gorchmynion interim.

Rheoli achos mewn achosion gorchmynion interim

31.—(1) Caiff GCC drwy reolau wneud darpariaeth ynghylch rheoli achos rhagarweiniol mewn perthynas ag achosion gorchmynion interim.

(2) Caiff y rheolau wneud darpariaeth yn benodol—

- (a) mai panel gorchmynion interim neu berson a benodir o dan y rheolau sy'n gwneud y gwaith rheoli achos rhagarweiniol;

- (b) ynghylch cymwysterau ar gyfer penodiad o'r fath;
 - (c) ynghylch adolygiadau achos;
 - (d) ynghylch cyfarwyddydau y caniateir iddynt gael eu rhoi;
 - (e) ynghylch cofnodion cyfarwyddydau,
 - (f) ynghylch canlyniadau methu â chydymffurfio â chyfarwyddydau (a gaiff gynnwys pŵer panel gorchmynion interim i ddod i unrhyw gasgliad y mae'n ystyried ei fod yn briodol).
- (3) Pan fo'r rheolau yn darparu i berson ac eithrio'r panel gorchmynion interim wneud y gwaith rheoli achos rhagarweiniol, rhaid iddynt ddarparu i'r person hwnnw—
- (a) gweithredu'n annibynnol ar y partïon, a
 - (b) arfer unrhyw bŵer i roi cyfarwyddydau at ddiben sicrhau bod yr apêl yn cael ei chynnal yn gyfiawn, yn ddiymdroi ac yn effeithiol yn unig.
- (4) Mae amcan cyffredinol panel gorchmynion interim o dan reoliad 28(1)(c) (i ymdrin ag achosion yn deg ac yn gyfiawn) hefyd yn gymwys i berson o'r fath.
- (5) Ni chaiff rheolau a wneir o dan y rheoliad hwn ddarparu ar gyfer dyfarnu costau.

Tystiolaeth mewn achosion gorchmynion interim

32.—(1) Nid yw tystiolaeth yn dderbyniol mewn achosion gorchmynion interim oni bai—

- (a) y byddai'n dderbyniol mewn achosion sifil yng Nghymru a Lloegr, neu
- (b) bod y panel gorchmynion interim yn ystyried bod y dystiolaeth yn berthnasol, a'i bod yn deg derbyn y dystiolaeth honno.

(2) Mae tystysgrif sydd wedi ei llofnodi gan swyddog cymwys mewn llys o unrhyw awdurdodaeth bod person wedi ei euogfarnu o drosedd neu, yn yr Alban, euogfarn gryno, yn dystiolaeth bendant o'r drosedd.

(3) Mae tystysgrif bod person wedi ei gynnwys ar restr wahardd (at ddibenion adran 117(1)(c) o'r Ddeddf), a ddyroddir gan y person sy'n gyfrifol am gynnal y rhestr, yn dystiolaeth bendant o'r ffaith honno.

(4) Mae tystysgrif a ddyroddir gan gorff perthnasol (at ddibenion adran 117(1)(d) o'r Ddeddf) ei fod wedi dyfarnu bod amhariad ar addasrwydd person i ymarfer yn dystiolaeth bendant o'r dyfarniad hwnnw.

Eithrio'r cyhoedd o wrandawiaidau gorchmynion interim

33.—(1) Rhaid eithrio'r cyhoedd o wrandawiad gorchmynion interim oni bai—

- (a) bod y person cofrestredig yn gofyn i'r gwrandawiad gael ei gynnal yn gyhoeddus, a
- (b) bod y panel gorchmynion interim yn ystyried na fyddai gwneud hynny yn groes i fudd y cyhoedd.

(2) Pan gynhelir gwrandawiad yn gyhoeddus, caiff y panel gorchmynion interim eithrio person o'r gwrandawiad os yw'n meddwl bod ymddygiad y person yn debygol o darfu ar y gwrandawiad.

Achosion gorchmynion interim: gwysion tystion

34.—(1) At ddibenion achosion gorchmynion interim—

- (a) caiff panel gorchmynion interim weinyddu llwon,
- (b) caiff GCC ohono ei hun ddyroddi gwys tyst sy'n ei gwneud yn ofynnol i berson fod yn bresennol mewn gwrandawiad i ddarparu gwybodaeth neu i gyflwyno unrhyw ddogfen, a chaiff unrhyw barti arall ofyn i GCC ddyroddi gwys o'r fath.

(2) Nid yw unrhyw berson i gael ei orfodi gan wŷs a ddyroddir o dan baragraff (1)(b) i gyflwyno unrhyw ddogfen na allai'r person hwnnw gael ei orfodi i'w chyflwyno mewn achos sifil yng Nghymru a Lloegr.

Mesurau arbennig ar gyfer tystion etc. mewn gwrandawliadau gorchmynion interim

35.—(1) Mae hawlogaeth gan berson sy'n rhoi tystiolaeth mewn gwrandawliad gorchmynion interim, gan gynnwys y person cofrestredig, i gael mesurau arbennig—

- (a) os yw'r person o dan 18 oed, neu
- (b) os yw'r panel gorchmynion interim yn ystyried bod y dystiolaeth a roddir gan y person yn debygol o fod o ansawdd llai oherwydd—
 - (i) anabledd corfforol, anabledd dysgu, problemau iechyd meddwl, salwch neu gyflwr iechyd neu ddibyniaeth ar gyffuriau neu ar alcohol, neu
 - (ii) ofn neu drallod mewn cysylltiad â rhoi tystiolaeth.

(2) Mae gan berson sy'n rhoi tystiolaeth mewn gwrandawliad gorchmynion interim hawlogaeth i gael mesurau arbennig os yw'r mater y mae'r achos yn ymwneud ag ef o natur rywiol a bod y person yn ddiodeffwr honedig.

(3) Wrth benderfynu a yw tystiolaeth a roddir gan berson yn debygol o fod o ansawdd llai oherwydd mater a bennir ym mharagraff (1)(b), rhaid i'r panel gorchmynion interim ystyried safbwyntiau'r person o dan sylw.

(4) Caiff panel gorchmynion interim gynnig mesurau arbennig i berson nad oes hawlogaeth ganddo i'w cael o dan baragraff (1) neu (2), os yw'n meddwl bod gwneud hynny er budd y cyhoedd.

(5) Ystyr “mesurau arbennig” (“*special measures*”) yw unrhyw fesurau arbennig y mae'r panel gorchmynion interim yn ystyried eu bod yn briodol at ddiben gwella ansawdd y dystiolaeth a roddir gan berson yn y gwrandawliad.

(6) Wrth ystyried pa fesurau arbennig yn benodol a all fod yn briodol, rhaid i'r panel gorchmynion interim ystyried safbwyntiau'r person o dan sylw.

(7) Caiff person sy'n 18 oed neu'n hŷn ac sydd â'r galluedd i wneud hynny wrthod derbyn mesurau arbennig neu unrhyw fesur arbennig penodol.

(8) Dyfermir a oes gan berson alluedd at ddibenion paragraff (7) yn unol â Deddf Galluedd Meddyliol 2005.

(9) Dim ond os yw'r panel gorchmynion interim wedi ei fodloni nad yw tystiolaeth y plentyn yn debygol o fod o ansawdd llai oherwydd absenoldeb y mesur neu'r mesurau arbennig y mae'r plentyn yn dymuno eu gwrthod y caiff person sydd o dan 18 oed (“plentyn”) (“*child*”) wrthod derbyn mesurau arbennig neu unrhyw fesur arbennig penodol.

(10) Wrth gyrraedd safbwynt fel sy'n ofynnol gan baragraff (9), rhaid i'r panel gorchmynion interim ystyried—

- (a) oedran ac aeddfedrwydd y plentyn,
- (b) gallu'r plentyn i ddeall canlyniadau rhoi tystiolaeth heb y mesur neu'r mesurau arbennig,
- (c) lles pennaf y plentyn,
- (d) safbwyntiau rhieni'r plentyn neu unrhyw berson a chanddo gyfrifoldeb rhiant dros y plentyn,
- (e) y berthynas (os oes perthynas) rhwng y plentyn ac unrhyw barti yn yr achos,
- (f) natur ac amgylchiadau honedig y mater y mae'r achos yn ymwneud ag ef, ac
- (g) unrhyw ffactor arall y mae'r panel yn meddwl ei fod yn berthnasol.

(11) Rhaid i banel gorchmynion interim roi cyfarwyddyd sy'n ei gwneud yn ofynnol i unrhyw fesur arbennig y mae wedi ei gynnig gael ei weithredu neu ei ddarparu, ac eithrio pan fo gan y person o dan sylw hawlogaeth i wrthod y mesur arbennig a'i fod wedi gwneud hynny.

(12) Os yw'r mater y mae'r achos yn ymwneud ag ef o natur rywiol, ni chaiff y person cofrestredig groesholi dioddefwr honedig yn bersonol, oni bai—

- (a) bod y dioddefwr honedig wedi cydsynio i hyn, a
- (b) nad yw'r panel gorchmynion interim yn ystyried bod ffeithiau honedig y mater yn gyfystyr â, neu'n debygol o fod yn gyfystyr â, throedd rywiol o dan adran 62 o Ddeddf Cyfiawnder Ieuencid a Thystiolaeth Droseddol 1999.

(13) Os yw paragraff (12) yn golygu nad oes caniatâd gan y person cofrestredig i groesholi person yn bersonol, rhaid i'r panel gorchmynion interim roi cyfle digonol i'r person cofrestredig i benodi cynrychiolydd i wneud hynny.

(14) Os nad yw'r person cofrestredig yn penodi cynrychiolydd o dan baragraff (13), ond ei fod yn dymuno bod dioddefwr honedig yn cael ei groesholi, rhaid i GCC benodi cynrychiolydd i groesholi'r person ar ran y person cofrestredig.

Gwrandawiadau gorchmynion interim: y weithdrefn

36.—(1) Mae hawlogaeth gan berson cofrestredig i gael ei gynrychioli mewn gwrandawriad gorchmynion interim gan—

- (a) cyfreithiwr neu gwmsler,
 - (b) cynrychiolydd o unrhyw sefydliad proffesiynol, neu
 - (c) os yw'r panel gorchmynion interim yn cytuno, unrhyw berson arall.
- (2) Mae hawlogaeth gan y partïon i roi tystiolaeth.
- (3) Ni chaiff person sy'n cynrychioli neu'n cynghori'r person cofrestredig roi tystiolaeth.
- (4) Caniateir bwrw ymlaen â gwrandawriad gorchmynion interim hyd yn oed os nad yw'r person cofrestredig yn bresennol ac os nad yw wedi ei gynrychioli, os yw'r panel gorchmynion interim wedi ei fodloni bod pob ymdrech resymol wedi ei gwneud i roi hysbysiad o'r gwrandawriad i'r person.

Rheolau gwrandawiadau gorchmynion interim

37.—(1) Rhaid i GCC wneud rheolau ynghylch y weithdrefn sydd i gael ei dilyn mewn gwrandawiadau gorchmynion interim (“rheolau gwrandawiadau gorchmynion interim”) (“*interim orders hearings rules*”).

- (2) O ran Gweinidogion Cymru—
- (a) cânt roi canllawiau (gan gynnwys canllawiau ar ffurf rheolau enghreifftiol) i GCC ynghylch cynnwys rheolau gwrandawiadau gorchmynion interim, a
 - (b) rhaid iddynt gyhoeddi unrhyw ganllawiau a roddir o dan is-baragraff (a).
- (3) Rhaid i GCC, wrth wneud rheolau gwrandawiadau gorchmynion interim, roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru o dan baragraff (2)(a).
- (4) Pan fo canllawiau wedi eu rhoi ar ffurf rheolau enghreifftiol rhaid i GCC, ar ôl gwneud unrhyw reolau gwrandawiadau gorchmynion interim, gyhoeddi dogfen sy'n esbonio unrhyw wyriadau sylweddol oddi ar y rheolau enghreifftiol neu unrhyw ychwanegiadau atynt.
- (5) Mae pŵer GCC i wneud rheolau gwrandawiadau gorchmynion interim yn ddarostyngedig i'r ddarpariaeth a wneir gan y Rheoliadau hyn.

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*
